

Sanatori del Pulg d'Olesa, Castelló
N.º 1-Sant Quirze de Safaja

SANT QUIRZE DE SAFAJA,

8 de Juliol del 1937

"Eso es torturas"

Marqués.

En això tot el que jo se fa, es
tindrà amic. Jo que tinc la preten-
ció de voler venir a fer-te companyia,
amb les necesses rarses encunant el
tar da la lletoria. Voleria no ésser
pens així, però voleria tant, cosa
que no podem aconseguir, se mai!
Ets fàcil, mai cabal del que jo et
digue i t'ensigui; moltes vegades
és contra la meua voluntat que
et conto aquestes coses que després
et torturen, però estic tan mal
acostumada a venar sobre les meues
canta el meu mitjà, amb sinceritat

que ni abuso d'una manera ni
decent. Ara mateix veig que m'he
embolicat dient-te el que ^{seu} sento
dels teus sonets. Ves per que no han-
ria estat millor dir-te: Mares, sós
molt, molt bonic, me agrada
molt i hi trobo reflectida la teua
vida que jo imaginava. Hauria dit
tota la veritat, i ja n'hi havia
prou. Feri error de fer-ho un'cubo-
litz amb apreciacions que no t'in-
teressa per mi i molt i que més
aniat et fereixen. Tot nius a donar-
te que claudestíniament m'he
fiat més del que calia en la
teua vida; he faltat a allò que
tu també dius en la teua carta.
"La teua vida és per tu i ningú
més" aplicat ara al teu cas.

Ja no sabia dir-te per que pués
he estimat una persona, no he
pogut donar-li mai un recueta en

Sanatori del Puig d'Olena, Contelles
N.º 1: Sant Quirze de Safaja

SANT QUIRZE DE SAFAJA,

la nova vida. Li he donat tot
l'allotjament de que disposava per
un matèria i quan m'he alegrat
o entristit per la seva causa, ho
he fet amb la mateixa intensitat
que ho hauria fet per un matèria.
Totés gossars' els, que m'he pogut
un m'hi cap el recurs de coure,
mar m'he amb el que sigui, mentre
que quan es tracta de revoltes
una rebuècia m'he doblement penosa.
Els després que aquesta manera
d'obrar sigui molt esplendida; ben
poc vegades en la nova vida, he
despat anellar d'una manera
així feta, els sentiments s'ens una
alta pensosa. Abans ha calgut

que em convenes, molt que no
havia de tenir cap conclusió, que
la idea que jo me'n formava era
veritat. Fins ara estic més que con-
tent de la meua sort. Si alguna
modificació he hagut de fer en el
concepte que de cada un tinc for-
mat, ha estat en benefici seu, i
pué més beneficiat n'ha sortit
has estat tu Mamiu, per les espe-
cials circumstàncies que han rollat
la nostra concepció.

La nostra amistat si bé els
fides ha sigut bastida a pels al-
muns per la meua banda no tinc
cap referència cap detall no m'era
donat de la teua persona, o per
des fonamentar el que ara tinc
estimo. Amb els altres p.e. vaig
tenir una meua de comunicadors:
Amb en Bilalta em llegava alguns
del nostre tracte personal, una

Sanatori del Puig d'Olena, Centelles
N.º 1 - Sant Quirze de Safaja

SANT QUIRZE DE SAFAJA,

correspondència diària davant de
meus sense haver-me mit mes:
Amb en Lluís, i mees amistats co-
munus que hanien fet la nostra pre-
sentació i alhuc abans de veure'ns,
a part, ja sabia perfectament de qui
es tractava i encara que vey tenir
la satisfacció de trobar en la seva
amistat moltes més coses bones de
les que ja sabia, en el fons me
l'havian ja deservert abans. En Sa-
lva, company de l'Esperanza, havia
sigut presentat als meus ulls amb
tot l'apete i l'admiració que la
meua germana sent per ell; moltes
moltíssimes vegades les nostres con-
verses a taula versaven sobre aquest

nostre amic tan original. Va ésser
indecidible per la seva simplicitat per
un mig decidís a escriure-li tot
presentant-me, perquè jo abans de
conèixer-lo presenté en ell un
molt noble amic. I no m'hi pas
enganyat.

Amb tu estimat Pràixes, no
tenia cap d'aquest lligams; potser
fosaria dir per al nece i jo ho veig.
És tot més per contenta de l'apete
que te tens i del que se' que és
teu; potser me n'he pres més del
que tu em donaries però no t'és
pau, en fari bon ús.

Ah! Sí, meia, vos tres fills
sense dir-te res. El meu meia el
fer disquisicions, no te enra. Fadales.

Bé, auen al que volis dir-te,
al que potser no hauria de dir-te.

Suan tu vas veure, veig tu's
un daltabax com una casa. La

Sanatori del Puig d'Olena, Cantelles
N.º 1 - Sant Quirze de Safaja

SANT QUIRZE DE SAFAJA,

necessari que reconegues amb tota la meua força a la meua fe, per poder ser me racional. Els primers dies, el matí de bon dia, no vaig trobar ni un sol cosset. Hi esperava un certin primer dolçament, després i'important se però no vaig abaixar mai el cap a les seves raons. Tu regava a tot el elevat del "Gaies la vostra voluntat." (veritat que queda molt ridícula als teus ulls?)

no sabia pas dir-te, perquè ni jo ho sabia en aquells moments puja meus de tenueses en les meves. La veritat que et veia però no tenia pas que cap reaccions.

ris. En canvi imaginava un estat
d'amor d'acord amb el que si sabia
que trauria de ^{part}propria molt davant de
la nova ensopada. Sabia que l'obli-
faria a pensar, que ~~continua~~ caure
moltes il·lusions i que si en hores do-
loroses com aquelles tornava a tu el
record d'una futura felicitat ve-
ria per amagar-te. Femia molt
pels pensaments teus d'aquells dies,
i els teus sonets m'han donat la
raó. El teu record era viu, i el
renunciaves en aquells moments.
Però si primer anava oblidant,
va parar nos estrany els sonets.
Potser deput al meu recel, he pogut
trobar hi un to elegiac, com un
plany del que només va ésser
un sonnet, i en bona part això
va ésser el que em va impressionar
més.

Si he de dir la veritat, mai

Sanatori del Puig d'Olena. Centelles
N.º 1 - Sant Quirze de Safaja

SANT QUIRZE DE SAFAJA,

no havia llegit uns versos teus
tan al peu de la lletra com
aquests. Sempre en les teves coses
havia vist més el poeta que
l'home però en aquests, potser
perquè ja me n'havia fet la
presentació, potser perquè estimi
dien amb les meves tènues,
vaja trobar-t'hi més que en cap
d'altre. Vaja veure-hi ~~els~~ Manius
que havia escrit aquell altre poema
"Fidelitat" records! i que ara n'és
així un altre amb un plaig.
Un plaig, però més, la darrera
cosa que jo vull per tu.

Si t'ofen que hegi pensat tan
tes coses te n' demano ben humil-
ment perdonar amb els meus afectes.

no se' far les coses a mitges; les
incerteses com mesuraria les mesures,
i se' el mal que m' ha fet ca-
da un dels passos que encara
que ha ben iguals que el teu,
tenien força de començament, i que m' heu
obligat a fer en circumstàncies per-
manes de les teves. Aquell mal re-
cord amb tu amb l'eu al cor
perau pens amb tu, molt més
perau et veig saber malalt. Ara
ja no; estic tan segura del teu
triomf, si tant que tornars
a ésser aquell Dr. Pàram que ja encara
no començ, superant amb la teva
carrera amb un nom enviat
de molt, la teva família i la
teva casa que en ric de la
meua por de altres dies. Seran
seran un gran doctor, però m'indó
a fleida i en curaràs; ara tots
aquests metges no saben el que
es fan, però tu ho sabs i si qui
has curat moltes vegades el meu a-
perit lleu en curaràs, el meu cos si és
que encara s'aguantarà.

SANT QUIRZE DE SAFAJA,

~~Estava a casa de la meua mare d'acabar de
d'acabar de fer unes coses per vendre
les coses que tenia a casa per poder
deixar~~

Pardona però he d'aprofitar a
quest full perquè em queda molt
poc paper i no en donen an'ou
en túbou.

Acabo la meua carta, que
ja he begut de mentilar, en un
deliciós moment del bosc. Juan he
passat i m'has dit si anava a
posar una bomba, per dirte m'he
fet un gran tip de riure. Si tal
ment et semblava una bomba,
veritat? però vulgui que no en faci
els estralls i que de retop no en
matis.

He vingut al collet; no se

14 i t'has fixat mai quan has pas-
sats per aquí; en aquest punt tan
fornit de la carretera. Veig les dues
valls perquè he pres una ~~ha~~ una
mica més alt que el camí; a
tota dues hi ha ~~una~~ calama
infinita gosaia de que no la
treuen més que una gran taca
gosa de givertre, florals aquí
ota men. Sembla que cauti un
riu de color; potser més perquè
no estem acostumats a veure
aquestes flors al nostre voltant,
em fan contenta. Fet i fet encara
és primavera, per mi interessa
que el calendari digui que no
si les flors m'ho asseguren. Per
aquest agra un petit ramat que
no puc pas veure em transporta
al meu bon temps de la salut.
Se guanta empurancos; de quants
infidelitats m'hanien curat aquells
pobres bestials! no hi tornem.
Estic molt bé aquesta tarda;
a la galeria em sento eufantíada

Sanatori del Puig d'Olena, Castellón
N.º 1 - Sant Quirze de Safaja

SANT QUIRZE DE SAFAJA,

una cosa de no dir. El gumi-
gum d'aquella conversa era ben
anunciador taurinàtic; aquí no he
sentit cap forniga ni cap escarabat
que criticava els seus companys, en-
cana. Ah! que són més fous que
nosaltres els animalons. Són pa-
gues ser forniga ana. Se bona ga-
na vindria aquí cada tarda si
el terròtreba no protesta.

Acaba de passar un captai-
re; m'ha riu perquè com ja he
fugit del camp. Ha estat molt po-
lit amb mi; però no ha volgut ve-
re, tant com m'hauria agradat.
M'ha mirat tot sorpres de veure'm
escriure i ha trobat que no debia
pas estar-hi massa còmode. Serà
deu entendre per comoditat
aquest bon home?

